

Ślady prawdy o Smoleńsku?

Henryka Bednarska

68 324 88 73

hbednarska@gazetalubuska.pl

- Śledztwo w sprawie katastrofy smoleńskiej toczy się z naruszeniem norm prawnych. Żeby zatuszować zbrodnię - nie wątpi Romuald Zawisłak, organizator wystawy „Prawda i pamięć”. Ekspozycja ściąga tłumy do muzeum w Zielonej Górze.

Prawda - słowo klucz odmiennie przez wszystkie przypadki. Często na przemian z innym - zakłamanie. Pobrzmiewają podczas części oficjalnej środowego wernisażu, wyraźniej słychać je w kulisach. Po co ta ekspozycja? Jerzy Materna, poseł PIS, tłumaczy najprościej: - Chcemy prawdy. Jeśli od początku byłoby przekazywane prawdziwe informacje, może tytuł tej wystawy brzmiałby inaczej: „Pamięć”.

Kilkadziesiąt zdjęć. Różnych. Kilka godzin po katastrofie, kilka dni po niej. I z pogrzebu. Przed fotografią, na której widać przycepę, a na niej wymieszane kawałki wraku samolotu, ubrań i nie wiadomo czego jeszcze, długo stoi Stanisław Szymkowiak. - To zdjęcie mna wstrząsnęło. Jak można tak traktować dowody?! Jak można tak traktować być może ludzkie szczątki?! - zauważa z gorzkością. Ma około sześćdziesiątki. W słusznym wieku jest 99 procent oglądających. Zaproszonych. - Część zaproszeń rozdawało muzeum, w którego murach gościmy, część dostali samodzielnicy, a większość otrzymali członkowie klubu „Gazety Polskiej”. Zawisłak, szef zielonogórskiego klubu, przyznaje, że zaproszenia wręczał ludziom w wieku podobnym do swojego.

Zdjęcia są porażające

Danuta Kwiatkowska wpatruje się w zdjęcie rozbitego samolotu. I pyta: - Spadł na mokre podłoże, dlaczego więc rozbił się w drobny mak?

Niektóre podpisy pod zdjęciami też kończą się pytaniami: „Góra części samolotu rzuconych jedne na drugie. W jaki sposób Rosjanie przebadali ich sprawność?”.

Elżbieta Rafalska, posłanka PIS; Bożena Ronowicz, radna PIS z Zielonej Góry, i Maciej Jankowski, szef zielonogórskiej Solidarności żywiłowo dyskutują przy napisach otwierających wystawę. Tych, które zaklejono podczas ekspozycji w Brukseli. - Zaskakujące. Przecież tu nic nie ma - dziwią się zgodnie. Po chwili przyznają, że tu, teraz odżyły wspomnienia.

Sroda, wernisaż wystawy. Na jej otwarcie przyszło blisko 200 osób.

- W katastrofie straciłem przyjaciół: prezydenta Lecha Kaczyńskiego, Macieja Płażyńskiego, Przemka Gosiewskiego, Pawła Wypycha. To byli ludzie, którzy wcześniej działali w Solidarności, których znałem wiele lat. Straciłem wielu znajomych, których poznałem w czasach pracy parlamentarnej - mówi Jankowski. Tamtego 10 kwietnia Ronowicz była w Ziemi Świętej. - Szykował się do mszy. Małż dostał informację o wypadku samolotu. Zrozumielistymy to tak, że stało się coś przy lądowaniu. Później, w czasie mszy, nikt nie wylączył kołmórki, nawet księża - opowiada. Ją zatrzymały zdjęcia ze Smoleńska. To z kłęczącym Jarosławem Kaczyńskim najdłużej.

Małgorzata Wolska już obejrzała ekspozycję. - Zdj-

’ To zdjęcie mna wstrząsnęło. Jak można tak traktować dowody?!

cia są porażające. Pokazują ogrom katastrofy - stwierdza.

Z podpisu pod zdjęciem: „Ciała ofiar katastrofy w Smoleńsku Rosjanie rzucali na folie. Wystawione na widok publiczny czekały na złożenie do trumien”.

- Koszmarne czerwone trumny, w naszej kulturze niespotykane. Oni są tam, w czerwonych trumnach. Szokujące - kręci głową Rafalska. Tam, w Rosji.

Prawda, Rosjanie, prawda. Niemal każdy to powtarza. - Z każdym dniem widzimy, że prawda jest inna niż ta podana po katastrofie czy następnymi miesiącami po niej - zauważa Marek Surmacz, radny PIS z Gorzowa. - Chciałbym, żeby dochodzenie do prawdy odbywało się w sposób krytyczny i z udostępnieniem polskim badaczom i autorzytetom wszystkich materiałów. A nie tylko bazowanie na autorytecie Rosjan. Inaczej nigdy nie dowiemy się prawdy albo poznamy ją za 50, może 70 lat.

Na ślepo nie zaufamy

To, że wystawę idealnie zbiegła się z odczytami czarnych skrzynek, których dokonali eksperci z Krakowa, podkreśla też Jacek Budziński, zielonogórski radny PIS, współorganizator wystawy. I dodaje: - Niepotrzebnie dalszy narzucić sobie rosyjską narrację. Rząd ją w dużej mierze przyjął.

O nadziei na to, że prawda stanie się wiedzą publiczną, mówił Maciej Lopiński, minister w kancelarii prezydenta Lecha Kaczyńskiego. - Jesteśmy bliżej tej prawdy, coraz więcej wiemy o kłamstwach upublicznianych od katastrofy - stwierdził. - Nie chcę przypominać czterokrotnego dochodzenia do lądowania, przesiewaniu ziemi smoleńskiej czy wrzescie tego, co okazało się ostatnio - biegni z Krakowa nie rozpoznali głosu generała Błasika w kabine pilotów. Tu nie chodziło tylko o głos. Ale o to, że na podstawie jego głosu stworzono teorię o naciskach, które miał wywierać na pilotów. A jego presja miała być jedną z przyczyn katastrofy. Tak podawał raport MAK.

Z podpisu pod zdjęciem: „Nieopisane fragmenty samolotu lądowano na ciężarówkę. Taki sposób traktowania wraku uniemożliwił rekonstrukcję i badanie”.

Jankowski mówi wprost: - Wina w części leży pewnie i po stronie rosyjskiej, i w przygotowaniach załogi do lotu, przygotowaniach do samej wizyty. Rozdzielenie wizyt premiera i prezydenta to też przyczyna tego, co się stało. Gdyby była jedna wizyta...

Prawda, prawda. Jaka jest - Jedna. Mam nadzieję, że zostanie ukazana, że przyczyni się do tego zespół parlamentarny, którym kieruje poseł Antoni Macierewicz. Prawda nam wszystkim się należy - podkreśla Lopiński.

Według Rafalskiej zbyt często starano się tę naszą historię zakłamywać. - Po ostatnich informacjach ekspertów z Krakowa widać, że wcześniejsze były naspikowane kłamstwami - mówi. - W Polakach jest sporo przekory: jeśli ludzie nie poczują, że dąży się do wykrycia prawdy, nie uda się tego przykręć, zakłamać. Im więcej czasu będzie miało, tym więcej ludzi będzie przekonywało się do tego, że trzeba takie wystawy, przedsięwzięcia organizować. Na ślepo nie zaufamy. Dopóki nie będzie znana prawda, dopóki nie zaznamy spokoju, że zrobiliśmy wszystko, by wyjaśnić przyczyny, coś takiego jak wystawa „Prawda i pamięć” będzie działać stale.

PS Wystawa „Prawda i Pamięć”, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra, do 29 bm.

SKOMENTUJ

www.gazetalubuska.pl/zielonogora
Czy poznamy prawdę o tragedii smoleńskiej?